

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 19. Zettortdeenâ Iitâ Mei 1839.

J a u n a s s i n n a s.

No Herretas 22trâ April. Barribas truhkuma deht ar leetu gaidischanu scho gadd gaidijam us pawaffaru; bet seema ilgal pee muins fawejupees, ne kâ dasch to lihds schim redsejis. — No pahri deenahm sneegs ir bes leetus ar warri subd, un muhsu uppe leddi bes stahdesdarrischanas isgahjuschi. Uhdens pulku masaks ne kâ aispehrn; bet ja Deews to warren dsittu sneegu ar leetu buhtu nodsinnis, tad gan zilwekeem un lohpeem buhtu bijis jastihst. — 19tâ April schè wehl pahr esareem brauze. — Seena un salmu truhkums irr lohii leels; ar to, tã kã ar daschahm flimnibahm muhsu mallã dauds sirgi, lohpi un aitas nihkufchi, un kas wehl atlikkufchi, dauds weetahm leelã nespehka. Taggad jaw zittur gannibas eedami arr dauds spehkus ne eemantohs. Neween daschãs mahjãs, bet ir muischãs reds noplehstus juntuus; zittam juntu arri naktim tohp nosagts. — Ne sinnu, woi teesa, bet stahsta, ka muhsu kaininãs weenam fainneekam nakti arri juntu no kahda stakã noplehst, bet ka tas nehmeis no pateizibas eeseetu gohwi tam kuhst atstahjis. — Lauki redsahs labbi turrejuschees.

W — r.

No Birschumuischas. Pehz leelahm un ilgahm behdahm un grubtibahm mehs arri scho gadd effam fadsihwojuschi pawaffarinu. Lihds 18tu April or kamnanahm effam braukufchi un agraki ne kã paschã Turra deenã muhsu lauki palikke pestiti no sneega. Weeglä semmẽ un lihdsenãs weetãs rudsi gluschi wahji, — jo uhdens, bija krahjees appaksch sneega un rudsus ispuhdejis — bet kalnõs un stiprã mahlu semmẽ rudsi itt preezigi spihd. Uppmalneekem par laimi sneegs pamasam iskusse, ja tas buhtu notizzis

reisẽ un ar leetu un siltu wehju, tad pluhdi wehl leelafi buhtu bijuschi ne kã aispehrn. Jaw bes tam leelas un masas uppes pahrpulhde zellus un dambjus. Tai 18tã April pee Jehkabstatta Daugawa fahze eet un eeksch 3 deenahm, leddus no augschsemmes bija pahrgahjis. Tai Deews nu dohd lohpeem jaunu barribu; kã zilwekeem paligs buhtu pee winnu semmes kohpschanas. Tai 29tã April mehẽ pirmreis effam dsirdejuschi pehrkonu duhzam — bet siltẽ leetutinsch wehl ne rahdahs. —

Jaw 1mã Merz Birschu meschakungam ruhme nodegge ap pulksten 5 walkarõs, bet zaur Deewa un labbu zilweku paligu gan drihs wiffas letas un mantas tappe glahbtas. Wezzais meschakungs 75 gaddus peedsihwojis, padewahs eeksch Deewa rohkahm un eegahje ar teem mihteem fawejeem un ar faru paligu — to jaunu meschakungu — wezzã fagrimumschã ehrbergã, kur tee zil spehdami eetaisjahs. Bet pehz 8 neddelahm, tai 26tã April pulksten 7 rihtõs jaunas ugguns leesmas tohs atkal isbsinne no mahjahm — ugguns bija juntu, — Deews sim zaur kurru wainu zeylees — un preekschnammam ne bija greesti — deggofchi falmi tuhliht pildija preekschnammu — un tikkai ar mohkahm nelainigi zilweki warreja faru dsihwibu glabht — bet wiffas no pirma ugguns-grehka isglabhtas mantas nu palikke pelnu pelnõs. Nakti preeksch ohtrã puffẽ esara leelas Banzanu mahjas, kas pee Birschumuischas peeberr, nodegge kahdas 20 ehkas, wiffas gohwis un aitas — un dauds maifes palikke leesmãs. Bija turrigi un stipri fainneeki, bet palikke nabbagi kã Jjabs. — Bet Deews palihdsehs un atkal fwehtihs. Banzanu fainneekam dsihwo wehl tehws un tehwa tehws no 90 gaddeem.

Lundberg.

Isbibbinatajs.

(Stahste.)

(Stattees Nr. 18.)

„Woi effat dsirdejuschi meistera kungs Peh-
teris Hele, kahdu subdstinu prett jums juhsu gaf-
pascha un dehli schein isteikufchi?“ — ta pats
burmeisteris jautaja. Un gohdigs tehws, pa-
kafsedams kaunigi, un affaras walddidams, atteize:
„Behletohs gan, to ne buht ne dsirdejis; bet
sinnu tapat, ka winneem wifs ko fazzejschi, buhs
schehl, un man tad ne nahks grehti, wissu pee-
mirst. Newainigajs, kam pahri darra, jo
weegli peedohd, ne ka wainigajs; un ja man
ka tehwan un birgerin wehl kahdas fahpes par
to firdi atliktu, tad tahs tikfai justu, tapehz
schehlodamees, ka, jebshu es peezeesmit gad-
bus zaur schein weenteefigi, mohdrigi un deewa-
bihjigi dsihwojis, un feerwu un behrnus mih-
lojis, man tomehr ne ustizz, ka gohdigi to grib-
bu, kas derr, un ka mans prahts man apmah-
nihts. — Bet nu, kungi mihti, jo laiks us to
irr klah, gribbu jums skaidri un drohschi stah-
stih us ko kluffam esnu dohmojis un zaur ko
kaidis ar manni irr pahrfekrusches.

Jums naw paslehyts, ka no jaunahm dee-
nahm, pahraf par mannu tehwa-ammatu —
es Mekanikas apbrihnojama skunstē esnu mah-
zijees un darbojees. Urri ka wezz wandersellis
zaur Wahzsemni un Italiu no schahs skunstes
ne esnu atrahwees. Florenz pilsehtā tas dauds
ko labbi prasdams sudrabakallejs, ar wahrdu
Jesfada, man palikke pasihstams un no winna
esnu dabbijs sinnah dauds paslehytas skoblas,
pee manna ammata derrigas. Urri paliktu
winnam par ihstu draugu un esnu winnam tahds
libds scho baltu deenu. Kad nu, kohpsch dauds gad-
deem sawas mahjas schein biju eefohpees, feerwu
nehmis, behrnus sagaidjis un muhscha publinos
Italias semni gan drihs peemirsis, — tad us
weenreis tas minnehts Jesfada schā pilsehtā un
mannā nammā irr parahdijees. Warr gan
buh ka tas notizzis, woi tuwi preesch, woi
tudat pehz swetschudeenas. Wimsch manni ka

draugs, apfweizinajis un fazzjis, ka nahfoht
manni ka winnam labbi pasihstamu Wahzu
skunstmeisteri us ko usrunnah. Winna tehwa
pilschta, prohteet, effoh gudram wihran prah-
ta eefchahwees, tahdu skunstes-leetu, kas laiku
rahda, ka feenas-pulkstens, pehz dauds jo masu
mehr pataisih, un ta, ka to fahrs furrigs
wihrs klah sawas drehbēs warr glabbah un
kad tih rohka nemt, bes jebkahda puhlina.
Gudrajs skunstmeisteris arri kahdus no scheem
laika-mehrotajeem ustaisjis, bet pa tam no-
mirris un winna darbu-leeta tikfai retteem kah-
deem rohka tikfai, pawissam tadeht ka warren
dahrgu mafu par to nehmuschi. Jesfada, kas
tahdu skunstes-leetu pats bij eeguis, bija no-
dohmajis scho isdohmatu gudribu Wahzsemne
atnest, un to isdarriht teescham Nirnberges
pilschts tam bija tas wissuderrigajs, un manna,
kaut masa skunstes-sapraschana, tam pee roh-
kas.

Behledams scheem behrneem, no kurreem
diwi manni par prahtā pahrgrohsitu mulki irr
isteikufchi, — gohda wihran schein walloda
apstahje eefsch firds sefrahm un affarahm —
wehledams, teem labbu mantu atstah un zil-
wekeem derreht, es steidsohs schim gohdigam
Florenzneckam pa prahtam buht, un, — to
kabbata pulksteniti, zil ween tas bij isdarrams,
bes ka to maitatu, — labbi apraudsijis, ap-
sohlijohs drohschi un palaudamees us Deewa
paligu, to isdohmatu leetu arri pataisih, un,
kur waiadsetu wehl jo derrigu. Tad kohpā
norunnajam, Jesfadam bija kamehr es to dar-
bu pasteigtu, ar pulkstenischeem Wahzu-walsti,
Ollenderu-, Sprantschu- un Anglu-semne ap-
fahrt reiseht un raudsicht, kur labbi tohs pah-
doht, bet pehz gads-laiku tod atkal ateet, to
prezzi dabhuht un pirzejeem aisnest. Ur weeglu
prahtu to biju apsohlijis, gribbedams lai laiks ka
algadsis man kalpotu, bet tam bija spahrni man
garram skreet. Dasch prohwees-darbs ne isbe-
wahs. Bailigas dohmas jo deenas jo stipras
palikke, ka ne spehschu, ko sohlijis isdarriht.
Ta schaubidamees warren ismiffis paliktu. Tas
gadda gals bija tuwi klah, un wehl nekās ne

bija gattaw's. Sirdehsti warr gan buht manni darrijufchi par grimfchu, ka dascheem ka pufsmulkis flikfch's. Bet kad peepeschi seewa un dehli usnehme manni mohziht, wiltigi manni aplenkt, man launumu pahrmest, tad dauds ne truhke, ka pateefi man buhtu prahtu faudejufchi.“

Meistera kungs scheid apstahje runnaht un smaggi nopuhtah's. Meita to apkampe schelodama un winsch to paijoja un tai rohku speede. Wahte schnuffsteja eelfsch lakkata. Dehli, ko firds apfuhdseja, faunohah's zitteem azis flattiter's. — „Atneffat schim gohdajamam birgerin frehflu, fur apsehst un atpuhstees!“ ta sohgis pawehleja. Rahtes kungi leegi runnaja zitti ar zitterem. Gan firds teem bija lohziht, gan brihnijah's tee un kahroja itt wiffu sinnah't.

Kahdu brihtinu fluffu zeetis Pehteris Hele, pazehlah's kahjas, meerigs palizzis un preezigs, un eedrohschinajees atkal nehme runnaht. „Gan waizajams esnu, kapehz tik ilgu laifu newee-nam ne esnu farwu firdi atwehri's, — arr paschai seewai un behrneem farweem ne? Lai man te brihw stahw, tikkai par flawu farwam tehwa pilsehtam fazzih't, ka Nirnberg'e pa tuhkfstoscheem dauds jo ismahziti laudis miht, ne ka es tahds esnu, un ka scheem ihsti faprattegem weens drauga wahrinsch peeteef, kahdu ammata paslehpumu isdabbuht, un ka mehds teikt selta buzzinu swe-scha kuhri eewest. — Preeksch kaimineem un draugeem man bija fluffu jazeesch tapehz ka pat's papreeksch ko gribbeju pelniht. Ne tik ne drihsteju seewai ko teikt, kam aus's irr allasch fluffa un nomohda, bet mehlite ne kad ne duff. Tik pat man arri preeksch dehleem bija mutte jaturr, tapehz ka ne katram ne sinadsenu putraiminsch galwa, no augstas Mekanikas un Matematis-kas Kunstes ko ispraff. Tee ne buhtu warrejuschi nojehgt, ko gribbeju; es tohs pasihstu, ka ferwi paschu. Isdibbinajis, kas prah'ta bija, man wehl wallas deesgan buht atlizzis, tohs par ammata-paligeem us to ko nodohmaju is-fkohleht; arri to flawu tee buhtu paturejuschi; jo pehznahkami tikkai ar jauneem draudsejah's un wezzus ittin weegli peemirft. Preeksch farweem schehligeem teefas-kungeem ne drihsteju

ne neeka istehrscht, prohteet tapehz ka pascheem ihstneekcein to biju flehpi's, un ka gohdigam namma-tehwam irr par leelu faunu, swefschnee-keem to isteikt, ko paschai mihtai seewai leeds sinnaht. Ne eeraugeet tadeht manna tihsch'a fluffu-zeeschana' laut kahdu negudribas s'hini, mihtli kungi, un lihds ka jaw scheid preeksch jums stahwu farwu masu jehdsinu pahrstah't, tad arri ne dohmajeet, ka gekkis esnu, tapehz ka no farwa pascha namma pee snobta aisgahju, un no ta us zeetuunu aismukku. Kapehz to papreeksch minnetu esnu darrijis, to jaw sinnat; kapehz to, kas pehz notikke, to taggad dsirde-seet. Tas allasch ko jaunu sinnah't kahrig's f'frohderis irr mannu pulksteniti famaitajis, ko jaw biju lohpa falizzis. Utraddu farwu skunstes darbu, ar ko deenahm un naktim biju nopuhlejees, neschehligi sadaufitu. Ta ka pirmi weentuli tukfneft behguschi, ta nobehgu fluffa zeetuma. Tur, — paldeews mihtam Deewam, — man neredfams engel's palihdseja, ka neween atkal fataifiju, bet dauds jo labbak wehl ustilleju, ko Willibald's man bija satreezis. Un ar pahru wahrdu jums teikt, mihtli kungi, manna firds-ustizziba naw fauna palikkufi. Deews man palihdseja pabeigt, ko biju apnehmees. Manna seewa, manni behrni, un mans mihtais tehwa pilsehts, ko tas kungs lai allasch pasarga, ar meisteri Hele ar meeru buhs; un draugs Jeffada nu warr nahkt, kad tih't. Pulkstenitis gattaw's, un kad Florenzneeka darbs tikkai 12 stundas rahdija, tad mans rahda un fitt 40 stundas bes puhlina.“

(Turpmat belgums.)

Teefas fluddinashanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walts 16. 16. 16., tohp no Puhres pazasta teefas wiffi tee, kam kahdas taifnas prassichanas, woi mantoschanas jeb kahda dalliba buhtu pee tahs atfah'tas mantas ta ne fenu nomirruscha wehwera Fahsep Keisander, kurra mantineeki naw sunami, usaizinati, gabda starpa, un wifwehlat lihds 28tu April 1840, kas par to beidsamu un isflehgschanas-terminu nolikts, pee schih's

pagasta teefas ar labbahrn parahdischanahm peeteiktees, un fagaidiht ko teefa spreedihs; ar to paniahzischannu, ka tohs kas libds peeminnetam terminam ne buhs peeteikufschee wehlah wairs ne klausihis, un winneem muhschigu kluffuzeschannu uslikis. Za arri-dsan tec, kas no peeminnetu nelaika ko buhtu aishemuschchi, jeb tam ko parrada buhtu palikkuschchi, zaur scho teef usazinati, tahs aishnemas leetas atdoht, un sawus parradus aismalkaht; kas sawus parradus gribbehs slehpt un libds peeminnetam terminam ne peeteiktees, teem wehlah dubbulti sawi parradi buhs ja-atlibofina. To buhs wehra nemt! Puhres pagasta teefa, 17ta April 1839. 1

(T. S.) ††† R. Wollberg, pagasta wezzakais.
(Nr. 27.) Sakolowsky, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas pee ta libdschinniga Garroschumuischas fainneeka Lamm Jahna Ladda buhtu, pahr kurra mantu inventariuma-truhkuma dehl konkurse spreesta, tohp usazinati, ar sawahm prassischannahm libds 3schu Zuhni f. g., kas par to beldsamun un isflehdamun terminu noliktis, pee Garroschumuischas pagasta teefas peeteiktees un fagaidiht ko teefa spreedihs. Garroschumuischa, 3schu April 1839. 2

(T. S.) ††† Johst Graudin, pagasta wezzakais.
(Nr. 17.) Leonh. Aulerhuff, pag. teefas ffrihweris.

No Leelas Eezawas pagasta teefas tohp fluddinahts, lai wiffi, kurraem kahdas parradu mellefchanas pee tahs aistahtas mantas ta nomirruscha Leelas Eezawas fainneeka Kjullu Jahna Prawenneeka buhtu, wisswehlah ar sawahm mellefchanahm libds 2tru Zuhni 1839 pee schihs pagasta teefas peeteijahs. Leela Eezawa, 22tra April 1839. 2

(T. S.) Smuggu Jehkabs, pagasta wezzakais.
(Nr. 83.) Ewertis, pagasta teefas ffrihweris.

Kad par to mantu to isliktu fainneeku Leijes-Striker Jehkabs Dukauski, Kasilku Mittel Kasilke, Masu Kepfnu Jahne Buhmann un Schnalles Andrei Weidmann konkurse nospreesta, tad tohp wiffi parradu berweiji usazinati, ar sawahm mellefchanahm wisswehlah libds 23schu Zuhni 1839 pee Leelas Eezawas pagasta teefas peeteiktees, jo wehlah neweens wairs ne taps klausihis. Leela Eezawa, 22tra April 1839. 2

(T. S.) Smuggu Jehkabs, pagasta wezzakais.
(Nr. 84.) Ewertis, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas buhtu, pee ta Ahrlawas fainneeka Uns Girth Unssberka, no Laukneeku mahjahm, pahr kurra mantu inventariuma-truhkuma un magasihnes parradu dehl konkurse nospreesta, tohp zaur scho usazinati, 8 neddelu starpa pee schihs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlah neweenun wairs ne klausihis. Ahrlawas pagasta teefa, 3schu April 1839. 2

(Nr. 21.) U. Neumann, pagasta teefas ffrihweris.

No Baldohnes Krohna pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas buhtu pee ta Baldohnes meschafarga Drawenneeku Krista, pahr kurra mantu konkurse spreesta, usazinati, ar sawahm prassischannahm libds 16tu Zuhni f. g., kas par to weenigu un isflehdgchanas terminu noliktis, peeteiktees un teefas spreedunnu fagaidiht. Baldohne, 14ta April 1839. 2

(T. S.) ††† Jehkabs Stabulowsky, peefehdetais.
(Nr. 73.) W. Helms, pagasta teefas ffrihweris.

Us luhgshannu tahs atraitnes Unnes no Rinseles meschafarga Kascha mahjahm, tohp no Rinseles-Riddeles pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas prassischanas buhtu pee winnas laulata wihra ta nomirruscha Rinseles meschafarga Kascha Andreija, usazinati, pee saudeschanas sawas teefas, wisswehlah diwu mehneschu starpa, prohti libds 15tu Zuhni f. g. pee schihs teefas ar sawahm skaidrahm parahdischanahm sawas prassischanas usdoht un fagaidiht ko teefa pehz likkumeem spreedihs. Riddels, 15ta April 1839. 1

(T. S.) ††† Jehkabs Egliht, pagasta wezzakais.
(Nr. 20.) U. Deringer, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas fluddinafchanas.

To pee Krohna Apschupes muischas peeberrigu Egzeles-krohgu, 32 wertes no Zelgawas, us Lukumes leeljekta, no Jahneem 1839 us arrenti isdohs. Klahakas sinnas warr muischa dabduht. 1

Zai tota Mei f. g., un tannis beenas pehz tam, Kasuppemuischa daschdaschadas istabas-leetas un gultu-brahnas, rattus, brauzamus-rifkus, firgus, zuhlas un aitas uhtrupé pahrdohs. 1

W r i h w d r i t t e h t.

No juhremallas gubernementu augstas waldischanas pufes: Hofrath von Braunschweig, graham, pahrluhfotais.